

ПАГОНЯ

Чацвер
17 чэрвяня 1999 г.
№ 39 (416)
Кошт 25.000 руб.

Газ-забойца

Два чалавекі загінулі, яшчэ два змешчаныя ў бальніцу ў выніку аварыі, якая адбылася на Скідальскім цукровым камбінаце ў Гарадзенскай вобласці.

Як стала вядома, пры правядзенні рамонтных работ у адстайніках дзвюхступенчатаі ачысткі транспартна-сцёкавых вод і фільтруючага асадку, які лічыцца, вырвалася пракладку на ўсмоктвальным трубаправодзе помпы. Вырвалася газ гнінення (паводле папярэдніх звестак, метан), які і стаі прычынай трагедыі.

Ася Куніцкая

«Брузгі» чакаюць расейскіх рублёў

Працы па абулдкаванні мытных тэрміналаў на мяжы Беларусі з Літвой і Польшчай, адпаведна звесткам з афіцыйных крыніц, будуть сёлета прафінансаваны ў поўным аб'ёме.

Паведамляеца, што згодна з саюзным бюджэтам на 1999 год, на гэтых мэты плануеца накіраваць 100 млн. расейскіх рублёў. На 1 чэрвень было пералічана толькі крыху больш за 15 млн. расейскіх рублёў, што прывяло да ўтварэння запазычанасці ў памеры 2 млн. расейскіх рублёў перад будаўнікамі, якія займаюцца абулдкаваннем тэрміналаў. Аднак гэтая запазычанасць будзе ліквідавана ў самы бліжэйшы час. У сувязі з дэфіцитам фінансавых сродкаў прынята рашэнне аб паэтапным увядзенні ў дзеянне мытных тэрміналаў.

У прыватнасці, прапускныя комплексы на пераходах «Каменны лог» і «Брузгі» будуть уведзены ў дзеянне да канца гэтага года.

Аляксандар Паповіч

Савет установіў новыя стаўкі

Другая сесія Гарадзенскага аблсанога Савета дэпутатаў 23-га склікання, унесла змененні ў ранейшае рашэнне аблсанавета «Аб зацвярджэнні фіксаваных ставак падатку на прыбылак і падаходнага падатку ў цвёрдых сумах пры реалізацыі суб'ектамі гаспадарання тавараў, работ і паслуг за наяўны разлік».

Стаўкі ўстаноўлены ў наступных памерах: дробнаразнічны гандаль — 8 мінімальных заробных плат, гандаль у магазінах — 12 і на рынках — 7 мінімальных заробак. Раней дзеянічалі стаўкі 8, 15 і 10 мінімальных заробак аблпаведна.

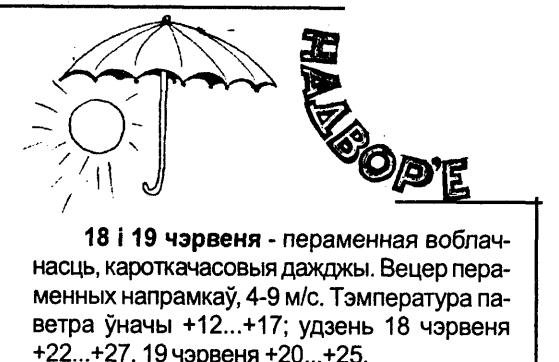
Ася Куніцкая

Сквер для інтэрнацыяналістаў

Сквер, які размешчаны ў Гродне, на перакрыжаванні вуліц Горкага і Курчатава, афіцыйна будзе насыць імя воіна-інтэрнацыяналістай — такое рашэнне прынялі дэпутаты Гарадзенскага гарсанавета.

Сёння ў Гарадзенскай вобласці пражывае 3 200 чалавек, якія ваявалі ў Афганістане. 71 з іх загінуў у ваенных дзеяннях, 102 засталіся інвалідамі. За дзесяціццаць паслявінных гадоў (1989—1999 г.) памерла 104 былыя воіна-інтэрнацыяналісты. Жыве таксама на Гарадзеншчыне 61 былы вайсковец, пра якіх да апошніяга часу публічна не ўзгадвалі. Гэта людзі з так званых падраздзяленняў асаблівай рэзыдэнцыі — удзельнікі вырабаванні ядзернай зброі, ветэраны-добраахвотнікі, што ўдзельнічалі ў вайсковых канфліктках у розных краінах свету, байцы спецтараўдніцтва і ваенныя дарадчыкі.

Антон Лабовіч

Рускі бот над Шчучынам ужо занесены. Мы можам застацца зусім без ботаў...

З некаторай перыядычнасцю Лукашэнку падабаецца на гадаваць Еўропе і ўсяму свету пра сваё існаванне. То ён паставіць у прыклад Беларусі досвед трэцяга Рэйха ў навядзенні парадку і дысцыпліны ў краіне (а ў III Рэйху ўсё залежала толькі ад сілы паліціі і войска). То ён пашкадуе, што вывадзіць ядзернай зброі з Беларусі быў паспешным і памылковым. Палітыка папярэдняга краініцтва па разбрэзенню і, як вынік, абвешчаны нейтралітэт нашай дзяржавы, асели на зубах дыктатара асномай і ствараюць дыскамфорт, што ўвесі час яго непакоіць.

Рознымі заявамі афіцыёза (пасля якіх звычайна ідуць крывадушныя аднеквантні) грамадская думка падштурхнуваеца да прызнання неадходнасці вітання ядзерных ракет. Гэта харэктэрныя прыёмы Лукашэнкі. Пры гэтым па-зувагай грамадства праходзіць звычайна ўзбраенне. А між тым ад палітыкі скарачэння войскаў ўзяты курс на 180 градусаў прыцілгты. Ужо абвешчана наокончаніе аднеквантні грамадскай думкі падштурхнуваеца да прызнання неадходнасці павялічыць войска ў два разы. Якім цяжарам гэта ляжы на нас, зразумела ўсім падаткаплацельщикам. Калі настаўнік са стажам можа купіць на свой заробак адну пару абулту, то ў будучыні, трэба думаць, яму давядзецца абмежавацца адным чаравікам.

Уваход трох краін Усходняй Еўропы ў склад НАТО і НАТОўская акцыя ў Косаве для некаторых дзеячоў Саюза (не Паўночнаатлантычнага, а «нашага», савецкага)

стаў падарункам, пра што ўжо неаднойчы пісалі. Для дыктатара Лукашэнкі гэта не толькі падарунак

у геапалітычным сэнсе, гэта нагода заяўвіць пра сябе гучна, грозна. Гэта нагода, каб апраўдаць і паскорыць здачу незалежнасці Беларусі «вялікому брату з ядзернай дубікай».

Так, старыя ваенныя базы началі рыхтаваць да прыёму новых саюзных («рускіх») сілаў. Як толькі сышоў снег, распачалася рэканструкцыя ваенна-аэрадрома ў Шчучыне. Пасля разбазарвання маёмысці вайсковай часці (не без удзелу саміх вайскоўцаў) будынкі, што маюць дачыненне да аэрадрома і службай забесплечэння, знаходзяцца ў кепскім стане. Памяшканне падраздзялення, якое некалі абслугоўвала радарную ўстаноўку памік Шчучынам і в. Руткевічы, узяле сабою, да прыкладу, проста руіны. І тым не менш, ўсё гэта «багацце» ахоўваецца.

У горадзе заўважаныя незвычайныя паводзіны радыёпрымачоў: зняцку яны перастаюць прымаць перадачы ўльтракароткахвалевым і кароткахвалевым дыяпазонах. Праз некаторы час пачынаюць зноў добра працаўваць,

і раптам усё можа паўтарыцца ізноў. На самім аэрадроме ідзе рэканструкцыя бетоннай паверхні, укладка новых кабельных сетак (старыя прададзены афіцірамі і працашыкамі перад адъехадам каго ў Рэсію, каго ў адстакі). Падлетнія сонечкі з ангару выпаўлазе шмат грузавых машын (так званых кунгаў), наспілаваных электронайкай, каб сачыць за небам. Адкуль адразу столькі? Магчыма, паступалі планамерна, невялікім партыямі.

Працэс толькі пайшоў. Улада, як заўсёды, чакае маўклівай згоды народа. Ад таго, якім рэхам гэта адгукнецца ў грамадстве, запэжыць, колькі чаравікі мы купім, ці паедзем за мяжу да сваёй альбо за экзатычным таварам. Так пачынаецца новая халодная вайна. Пакуль яшчэ халодная, але з прыкметамі павышэння тэмпературы цела аганізуячага рэжыму.

Ул. Б.

Суд адмовіў палякам

8 чэрвяня суддзя Наваградскага раённага суда Васіль Аляхновіч «прызнаў неправамерным» зыск Саюза палякаў Беларусі (СПБ) да мясцовых уладаў у абарону польскамоўнай адукцыі.

Як паведаміў старшыня СПБ Тадэвуш Гавін, упершыню за сваю 10-гадовую дзейнасць абяднанне ініцыявалася судовыя працы ў абарону польскай дзяцей, якія жадаюць навучацца на польскай мове. Паводле словаў Т.Гавіна, старшыня Наваградскага райвыканкама Алег Ліс не толькі не забяспечыў нармальну дзейнасць існуючых польскамоўных класаў, але і «зрабіў усё магчымае, каб не дазволіць стварэння класаў з польскай мовай навучання ў 1997—1998 гадах». Старшыня СПБ адзначыў, што праблемы з польскамоўнай адукцыяй у Наваградку пачаліся ў 1997 годзе, калі райвыканкам прыняў рашэнне аб немэтагоднасці адкрыцця польскамоўных класаў. Дзеці, якія паступілі ў першы польскамоўны клас у 1997 годзе, правучыліся толькі першую чвэрць, а пасля асенніх канікул даведаліся, што першага класа ўжо не існуе.

Паводле сцяргі Т.Гавіна, дайшло да таго, што А.Ліс запрасіў на гутарку бацькоў дзяцей, якія навучаюцца ў гэтым класе, стаў высяляць іх нацыянальную прыналежнасць і нават прапанаваў «без памылак склаць што-небудзь па-польску». А ў 1998 годзе першы польскамоўны клас наогул не быў адчынены, нягледзячы на то, што бацькамі было пададзена аблпаведных 17 заяв. У дадзенай сітуацыі СПБ звязрнўся ў Наваградскі раённы суд з зыскам, у якім запатрабаваў прызнаць незаконным рашэнне Наваградскага райвыканкама аб немэтагоднасці адкрыцця ў горадзе першых класаў з польскай мовай навучання і будаўніцтва польскамоўнай школы на працягу 1997—1998 гадоў.

Падчас судовага працэсу, які дойшоўся два дні, Тадэвуш Гавін заяўві, што дзяячніці мясцовых уладаў з'яўляюцца «непрыкрытым беззаконнем». «Абоне, палякі, настолькі ненавідзяць улады, або яны разлізуць аблпаведную палітыку дзяржавы», — сказаў ён і паведаміў, што СПБ працягне барацьбу за свае законныя права і абскардзіць рашэнне Наваградскага раённага суда ў Гарадзенскім аблсаном судзе.

Марат Гаравы

Не адкладвайце падпіску на заўтра!

Падпіска заканчваецца 18 чэрвяня! А таму не варта адкладваць на заўтра тое, што можна зрабіць ужо сёння. Гэта не зойме ў Вас шмат часу: Вам неабходна запойніць падпісны квіток і па дарозе на працу заскочыць на некалькі хвілін у бліжэйшы паштовое аддзяленне.

Нагадваем, што кошт падпіску на нашу газету - 200 тысяч рублёў на месяц. Падпіска на квартал - 600 тысяч рублёў. Падпісны індэкс - 63 124.

Звяртаем Вашу увагу на тое, што гэтым разам ПАГОНЯ атрымала таксама падпісны індэкс для ведамаснай падпіску - 63 348. Гэта значыць, што ПАГОНЮ можна выпісаць на прадпрыемствы, установы, калгасы і г. д. Кошт ведамаснай падпіску ў трох разы дарожней: на месяц 600 тысяч, на квартал 1 мільён 800 тысяч рублёў.

Чаму трэба выпісаць ПАГОНЮ?

◆ таму, што два разы на тыдзень Вы будзеце атрымліваць аператыўную і аб'ектыўную інформацыю пра грамадска-палітычнае жыццё ў Прынямонні і на Беларусі.

◆ таму, што падпіска на ПАГОНЮ ўжо сёння Вам каштуюць ў два разы танны, чым у кіёсках Саюздруку.

◆ таму, што падпісаўшыся на нашу газету, Вы не словам, а справай дапаможце нам у гэтым цяжкі час, унесыце важкі ўклад у пабудову новай Беларусі.

◆ таму, што гэта Ваша газета!!!

Ф. РД-1

Міністэрства сувязі і інфарматыкі
Рэспублікі Беларусь

АВАНЕМЕНТ на газету / часопіс

63124

індэкс выдання

"ПАГОНЯ"

(назва выдання) Колькасць камплектаў 1

На 19 99 год па месяцах:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
									X	X	X

Куды

(паштовы індэкс)

(адрас)

Каму

(прозвішча, ініцыялы)

17 чэрвень 1999 г.

2

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

У Бухарэсце абмеркавалі беларускія праўлемы

Афіцыйныя беларускія ўлады прайгнаравалі правядзенне нават нефармальных перамоваў з прадстаўнікамі апазіцыі і так званага трэцяга сектару. Ініцыятыва спецыяльной рабочай групы па Беларусі Парламенцкай Асамблеі АБСЕ нечакана была адрынута «вертыкальлю»...

Гарадзеншчыну на перамовах прадстаўніцтва старшыня Каардынацыйнага камітэта «Гарадзенская ініцыятыва», сябра Прэзідымума Вярховага Савета 13-га склікання Сямён Домаш і краўнік абласной грамадской арганізацыі «Ратуша» Аляксандар Мілінкевіч.

Меркавалася, што ў дзясле у абмене думкамі прымуць 24 чалавекі. Першапачатковая была атрымана згоды пэўных дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнай сходы, намесніка краўніка Адміністрацыі прэзідэнта Аляксандра Абрамовіча, краўніка Цэнтрыбакара Лідзі Ярошынай, старшыні Канстытуцыйнага суда Рыгора Васілевіча ды іншых. Але восем чалавек з прэзідэнцкага атачэння раптоўна адміністратіўні пасездку ў рымскую стаўліцу.

Затое сюды завіталі Анатоль Лябедзька, Мечыслаў Грыб, Мікалай Статкевіч, Сяргей Калякін, Лявон Баршчэўскі, Таццяна Процька, Віктар Карніенка. Улады прадстаўніцтва што намеснік старшыні афіцыйных прафсаюзаў. Аднак ён адразу даў зразумець, што будзе адказваць толькі сам за сябе. Урэшце, адпаведна пратаколу, ніхто не

з'яўляўся вылучэнцам партыйнага, рухаў ці грамадскіх арганізацый. Кожны мог выказаць уласнае меркаванне, як выйсці з палітычнага тупіка на Беларусь.

Як засведчыў Аляксандар Мілінкевіч, цікавы абмен думкамі адбыўся і без прадстаўнікоў ўлады. Тым больш, што на сустрэчу з Брусеем прылягает Генеральны сакратар АБСЕ. Высокі чыноўнік асабіста пераканаўся, што не апазіцыя інтарне прамовы, а беларускія ўлады не жадаюць нават садзіцца за агульны стол, каб вызначыць магчымыя пункты ўзаемадачынення.

Праз трэціні ў Санкт-Пецярбургу пройдзе чарговая сесія АБСЕ. Краўнікі спецгрупы па Беларусі, былому міністру замежных спраў Румыніі Адрыян Севярыну даручана падрыхтаваць даклад на контракт палітычнай ситуацыі ў нашай краіне. Адмова афіцыйных менскіх ўладаў удзельнічаць у перамовах вельмі негатыўна адаб'еца на змесце яго выступлення. Нягтульна будуць адчуваць сябе і расійскія палітыкі. Ім яшчэ раз нагадаюць, якога саюзніка ў асобе беларускіх краўнікоў яны падтымліваюць: аўтнаважваюць апазіцыю ва ўсіх грахах, а выказаць свае прэтэнзіі публічна нікі не збяруцца. А мо гаварыць няма пра што? Ідэалагічны заклінанні ві

ўлік не бяруцца.

Адной з мэтай абмену думкамі была выпрацоўка рэкамендацый, як можна пайупльваць на сацыяльна-палітычную ситуацыю на Беларусь. Удзельнікі дыскусіі аднадушна сышліся на тым, што неабходна спыніць палітычную пераследы за іншадумства, неадкладна вызваліць з турма палітняволеных, забяспечыць апазіцыі доступ да электронных СМІ, парупіцца пра стварэнне новай выбарчай сістэмы.

Прэзідэнцкі бок зноў сеў у лужыну. Хацелі выгадаць нейкія перавагі для сябе, але атрымалася, як заўсёды — няўклодна і не да ладу. Гэта не бяспечна, бо 20 ліпеня занакічаецца легітімны тэрмін прэзідэнта Аляксандра Лукашэнкі, і ён не будзе ўспрымацца міжнародной грамадскасцю як прэзідэнт Беларусі. Пра гэта было ўжо недвусэнсочно заняўлена. Дэмакратычны Захад не любіць узурпатораў і парушальнікаў правоў чалавека. Прыклад таму, падзея ў Югаславії.

Можа здарыцца так, што Аляксандар Лукашэнка будзе рады сесіі за стол перамоваў. Да толькі ніхто не захоча з ім гаварыць. Усяму свой час.

Антон Лабовіч

Паводле словаў Адрыяна Севярына, галоўнай мэтай перамоваў было «знаіці развязку беларускіх проблем з тым, каб у краіне можна было правесці свободныя і справядлівія выбары, у якіх удзельнічалі б усе палітычныя сілы краіны і вынікі якіх былі б прызнаныя як на ўнутраным, гэтак і на міжнародным узроўнях».

Нягледзячы на адсутнасць на сустрэчы прадстаўнікоў афіцыйных ўладаў, краўнік рабочай групы па Беларусі лічыць, што нефармальная перамова быт пасляховы. Паводле яго-нага сцвярдження, паставленая мэта не дасягаецца «адным махам». «Гэта працэс, і мы яго началі», падкрэсліў Адрыян Севярын. Ён адзначыў таксама, што некаторыя палітыкі і журнalistы ўжо назвалі гэты працэс «бухарэсцкім». На думку краўніка рабочай групы, «прэзідэнт практыкавацца тут альбо ў іншым месцы, але ўсім зразумела, што ён будзе працяглым і складаным».

* * *

Старшыня камісіі па міжнародных спраўах Вярховага Савета Рэспублікі Беларусь 13-га склікання Анатоль Лябедзька, які браў ўдзел у нефармальных перамовах у Бухарэсце 11—13 чэрвяна пад эгідай Парламенцкай Асамблеі АБСЕ, адзначыў: нягледзячы на адсутнасць афіцыйных асоб Беларусі на гэты сустрэчы, ён зведае ад выніку перамоваў пачуці за давальнення. «Мы прадэмантравалі сваю гатоўнасць несці адказнасць за лёс краіны, не толькі выклалі свой пункт погляду на працэсы, што адываюцца на Беларусі, але і уважліва выслушалі меркаванні на гэтых проблемах прадстаўнікоў АБСЕ», — сказаў А.Лябедзька.

Паводле ягоных словаў, з дзеявіці запрошаных на спісе АБСЕ афіцыйных асоб, у Бухарэст прыехаў толькі адзін — намеснік старшыні Федэральнай прафсаюзаў Беларускай Франц Вітко. Ды і той, дарэчы, падкрэсліў, што прафсаюзы — гэта грамадская, а не дзяржаўная арганізацыя. Адсутнасць сярод удзельнікаў перамоваў прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу, Канстытуцыйнага суда і Цэнтрыбакара, якія запрашаліся на перамовы, на думку А.Лябедзькі, красамоўна паказалі єўрапейскай супольнасці, што ўсе сцвярдженіні краўніцтва Беларусі аб тым, што ў краіне існуе раздзяленне ўладаў — фікцыя. «Бо ні «палацінкі», ні краўнік Канстытуцыйнага суда, ні старшыня Цэнтрыбакара па сваім статусе не з'яўляюцца падпарадкованымі прэзідэнцкай адміністрацыі, — звойшы А.Лябедзька. — Але іх адсутнасць у Бухарэсце наглядна паказала, што ў Беларусі ўсе пытанні вырашае толькі адзін чалавек — прэзідэнт А.Лукашэнка. І гэтак званыя другая і трэцяя галіны ўлады ва ўсім яму паслухмянья».

Другім прынцыповым момантам Бухарэскай сустрэчы, на думку старшыні парламенцкай камісіі, стала відавочнасць, што афіцыйныя ўлады Беларусі толькі імітуюць сваю гатоўнасць да перамоўнага працэсу. Гэты прыём, адзначыў А.Лябедзька, быў выкарыстаны і ў 1997 годзе, калі міжнародныя арганізацыі спрабавалі прафесіі трохбаковую сустрэчу ў Менску, а таксама ў шэрагу іншых сітуацый.

Анатоль Лябедзька называў бухарэсцкую сустрэчу «інвестыцыйнай дулатэрміновы беларускі праект». На ягоную думку, наступны этап перамоваў, магчыма, адбудзеца яшчэ да 20 ліпеня — калі, згодна з Канстытуцыйнай узору 1994 года, заканчаеца тэрмін прэзідэнцкіх паўнамоцтваў А.Лукашэнкі — альбо сёлета восенню.

Уладзімір Глод,
Іван Міхайлаў

Краўнік рабочай групы па Беларусі Парламенцкай Асамблеі АБСЕ эксп-міністр замежных спраў Румыніі Адрыян Севярын, ацэньваючы вынікі прайшоўшых 11—13 чэрвяна ў Бухарэсце нефармальных перамоваў па гэтом званым беларускім пытанні, заявіў у эксклюзіўным інтэрв'ю беларускай рэдакцыі «Радыё «Свабода», што «гэты працэс будзе працяглым і складаным».

* * *

Краўнік рабочай групы па Беларусі Парламенцкай Асамблеі АБСЕ эксп-міністр замежных спраў Румыніі Адрыян Севярын, ацэньваючы вынікі прайшоўшых 11—13 чэрвяна ў Бухарэсце нефармальных перамоваў па гэтом званым беларускім пытанні, заявіў у эксклюзіўным інтэрв'ю беларускай рэдакцыі «Радыё «Свабода», што «гэты працэс будзе працяглым і складаным».

У Фронце пачалася «борьба под одеялом»

У аbstавінах глыбокай таямніцы ў мінулую суботу ў Гродне адбылася абласная канферэнцыя БНФ «Адраджэнне». Прынцыпіы адбору дэлегатаў на гэту важную акцыю, спіс удзельнікаў ды іх колькасць, како прадстаўніцтвы людзей, — для шырокай грамадскасці невядомыя і дагэтуль. Арганізаторы ў лепшых бальшавіцкіх традыцыях не парулюціся абвесціць пра гэту падзею не толькі сродкі масавай інфармацыі, але і сябраў самай шматлікай фронтавай арганізацыі — Гарадзенскай гарадской.

Як стала вядома з неафіцыйнай крывіцы, у канферэнцыі браплі ўдзел тады кіраўнікі Фронту, як Ю.Хадыка, В.Вячорка, В.Січук, С.Папкоў, В.Буйвал. Заўважым, што першыя трох асобы сёня знаходзяцца ў вострай канфрантацыі з лідарам Фронту Зянонам Пазынкам. Гэтая акалічнасць і адбілася на тым, што падзея дыскусіяй ледзь не даходзіла да бойкі.

Большасцю галасоў, як сцвярджжае тая ж неафіцыйнай крывіцы, канферэн-

цы прыняла Зварот да Сойму Народнага Фронту (поўны тэкст друкуеца **ніжэй**). З'яўленне такога документу сведчыць пра тое, што ў Фронце разгарнулася самая саўладыўніцкая інтырыгі напярэдадні маючага кандыдата з'езду, на якім мяркуеца пастаўіць пытанне на конгрэсі магчымасці Зянона Пазынка працягваць выкананне абавязкаў Старшыні Фронту.

Ул. інф.

Зварот да Сойму Народнага Фронту Гарадзенскай абласной канферэнцыі БНФ «Адраджэнне»

Мы, удзельнікі Гарадзенскай абласной канферэнцыі БНФ «Адраджэнне», абураны дзеяйнасцю сп. С.Папкова і сп. А.Крыварота ў суязі з парушэннем імі Статута БНФ і дзэзарганізацыйнай выбараў шляхам аддання заагадаў праз галовы краўніку абласной структураў у раённыя арганізацыі аб выходзе сябраў БНФ з камісіі па выбараў Прэзідэнта РБ.

Звяртаемся да Сойму з прапановай ад прыпыненні паўнамоцтваў сп. С.Папкова і сп. А.Крыварота ў краўніцтве БНФ да чарговага з'езду.

г.Гродна,
13 чэрвяна 1999 года

13 чэрвяна 1999 года

Антон Лабовіч

17 чэрвень 1999 г.

4

ЭКАНОМІКА

**Змены
на чыгунцы.
Плаціць
будзем больш
і ўсё па-руську**

3 першага ліпеня 1999 года
уваходзіць у сілу Закон Рэспублікі
Беларусь «Аб чыгуначным транс-
парце».

Новы Закон будзе вызначаць пра-
вавыя, эканамічныя і арганізацыйныя
асновы дзейнасці чыгуначнага транспар-
та Беларусі, рэгламентаваць яго
ўзаємадзяржненні з распушліканскімі
органамі дзяржаўнага кіравання,
мясцовымі выкананчымі і распартадчымі
органамі, спажыўцамі работ і паслуг чы-
гуначнага транспарту. Закон уяўляе са-
бую, на наш погляд, тварэнне рынка-
га сацрэзізму: у адлаведнасці з арты-
кулам 9 прававога акту прадпрыемствы
і арганізацыі чыгуначнага транспарту
агульнага карыстання ажыццяўляюць
фінансава-еканамічную дзейнасць у
выніку спалучэння прынцыпаў дзяржаў-
нага рэгулювання эканомікі і рынковых
адносін.

І ўсё ж не на гэтым мы засяродзілі
увагу, а два наступныя моманты.

1. Згодна з часткай 2 артыкула 10
Закона, тарыфы на перавозку пасажы-
раў, грузаў і багажу павінны пакрываць
выдаткі на ўтриманне і эксплуатацыю
камунікацыі чыгуначнага транспар-
ту і транспартных сродкаў, а таксама
выдаткі, што звязаны з забеспечэн-
нем баспекі руху, фармаваннем
фінансавага рэзерву для забеспечэн-
ня дзейнасці Беларускай чыгункі ў
надзвычайніх сітуацыях, а таксама
іншыя выдаткі цэнтралізаванага ха-
рактару. Атрымліваецца, што
пасажырскія перавозкі ўжо не будуть
стратыні і датаваныі за кошт дзяр-
жавы на 80 працэнтаў, значыць да
сталіцы і назад ўжо не дадзеш за 450
тысяч беларускіх рублёў. (гл. ПАГОНЮ
N24 ад 6 красавіка 1999 года, арты-
кул «За глыток «Holsten» да Менску»).
Але як жа тады агульны ўзровень
жыцця грамадзяніа Беларусі? Ен зноў
не будзе «пакрываць» выдаткі на па-
вышэнне цэнава на чыгуначныя
білеты? Аднак для тых, хто верыць
беларускаму кіраўніку дзяржавы, паве-
дамлем: адпаведна часткы 3 арты-
кула 10 Закона Рэспублікі Беларусь
«Аб чыгуначным транспарце», тары-
фы на перавозкі чыгуначным тран-
спартам агульнага карыстання ўста-
ліўся ў цэнтры распушліканскім
чыгуначным паведамленні ў парадку,
што вызначае... прэзідэнт Рэспублікі
Беларусь.

2. Заканадаўча выкаранянецца бела-
ружская мова ў Рэспубліцы Беларусь як
мова службовага справаўства і
зносінаў. У адпаведнасці з артыкулом 23
Закона Рэспублікі Беларусь «Аб чыгунач-
ным транспарце» на чыгуначных стан-
цыях, у тым ліку вакзалах, у цягніках ды
іншых месцах абслугоўвання пасажыраў,
адпраўшчыкамі і атрымлівальнікамі грузу і
багажу, службовага справаўства, афар-
мленне ўліковага, справаўдчай, камер-
цыйнай і тэхнічнай дакументацыяй, тэ-
лефонная сувязь, прававая і навукова-
тэхнічная інфармацыя; а таксама іншая
інфармацыя і рэклама, службовая
зносіна на прадпрыемствах і ў
арганізацыях чыгуначнага транспарту
агульнага карыстання, звязаных з рухам
чынгікоў, перавозкай пасажыраў, грузаў і
багажу можа ажыццяўляцца толькі на
рускай мове. Такім чынам, з першага
ліпеня Беларуская чыгунка становіца
рускамоўнай.

На жаль, станоўчыя эмоцыі Закон
«Аб чыгуначным транспарце» нам
не прынёс. Мы чакаем сапраўдных
зменаў і не толькі на Беларускай чы-
гунцы. Як і дзесяць гадоў таму: «Мы
ждём перемен!»

Сяргей Міронав

Міражы, міражы на гарызонце...

У артыкуле Сяргея Міронава «Аўтамабіль: ад раскошы да сродка пера-
машэння» (гл. ПАГОНЮ N36 ад 27 траўня г.г.) мы абяцалі, што ў бліжэйшых
нумарагах нашай газеты чытчыцы пазнаёміца са станамі справаў на рынку новы-
х аўтамабіляў. Сёння мы выконваем свае абяцанні.

3 момант апошняга агляду коштам
на новыя аўтамабілі ў Беларусі мінула
ўжо амаль паўгода (гл. ПАГОНЮ N10 ад
9 лютага г.г.). Вартым увагі фактам з'яў-
ляецца то, што з лютага бягучага года
не падаражэла ніводная мадэль
аўтамабіля, пададзенна працдакт у па-
чатку года, у парадунні з сённяшнім
днём. Скрэз кошты знізіліся. Кошт Audi
- на 4-5 працэнтаў, Ford - на 7 працэн-
таў, KIA - на 5-6 працэнтаў, Suzuki - на 6-
7 працэнтаў, Toyota - на 12,3 (у сярэднім)
працэнта, VAZ - на 2-3 працэнты, VW -
на 6-7 працэнтаў. На погляд эканамістай
аналітычнага цэнтра «Рынкавая
еканоміка», з ліку прынаймай зняжэння
цэнава на новыя аўтамабілі ў Беларусі
можна вылучыць дзве асноўныя:

1) вялікія цяжкасці са збытам з-за
зніжэння спажыўцай здольнасці гра-
мадзянія;

2) падзенне нямецкай маркі ў
дачынені да далаля 3ША (большасць
аўтамабільных дылераў звязала свой
тавар нямецкай грашовай адзінкай).

Зараз на Беларусі можна набыць
практычна любую новую марку і мадэль
аўтамабіля (гл. табліцу): ад прэстыжных
BMW і Mercedes да аўтамабіля «Ока».
Пры гэтым у пакупніка ёсць выбор: купіць
чатырохколавага сябра ў афіцыйнага
дыstryб'ютара з разнастайнымі
гарантыямі альбо ў «неафіцыйных
крыніц» без гарантыяў, але крыху тан-
ней. Паводле звестак, пададзеных
фірмай «Artkes», большасць пакупнікоў
выбираюць першы шлях. Усё-такі больш
надзеіна. (Глядзі табліцу)

Бліжэйшым часам на Беларусі сле-
дам за Расіяй можа быць уведзены збор
з уладальнікаў аўтамабіляў (аб'ём
рухавіка якіх больш за 2500 куб.см). У
Расіі гэта сума прыблізна складае 230
далаляў у год. Гэта закране ўладальнікаў
Audi A8, BMW серыяў 7 і 8, Mercedes
class S, Lexus ды інш. Аднак ці будзе
весціся збор толькі з уладальнікаў но-
вых аўтамабіляў (да трох гадоў з моман-
ту выпуску), пакупу што не вядома. У цэ-
лым, на ўладальніках прыстойных
іншамараў у хуткім часе будзе трывалы
ця ўесь бюджет! Следам за «растамож-
кай» па 0,5 ёура за адзін кубічны санты-
метр рухавіка, следам за страхоўкай гра-
мадзянскай адказнасці (што ў два разы
перавышае па кошту страхоўку
ўладальніка больш таннай машины)
вырашылі ўвесці ячы і збор. Бо закана-
даўства Беларусі і Расіі ўніфікуюцца!

Што ж будзе з коштамі на новыя
аўтамабілі ў Беларусі? Перш за ўсё, будуць
новыя мадэлі і новыя кошты.
Мажлівасці грамадзяніа рэспублікі тут
відаць, не бяруцца пад увагу. Не будзе ж
цана новых аўтамабіляў прыроўнена да
магчымасці сядзіннямесячнага зароб-
ку ў 23 далаляў 3ША! На погляд
еканамістай аналітычнага цэнтра «Рын-
кавая эканоміка», на фармаванне кошту
на новыя легкавыя аўтамабілі ў
Беларусі можа паўпłyваць сітуацыя на
сусветных (у тым ліку расійскім)
фінансавых рынках, а таксама зборка і
адпаведна продаж на тэрыторыі
Расійскай Федэрэцыі некаторых мадэліяў
аўтамабіляў. Гэта Opel Vectra і Chevrolet
Blazer на сумесным прадпрыемстве
«ЕлаЗ-General Motors» у Елабуге, BMW-
523 і BMW-528i на Калінінградскім ак-
цянерным таварыстве «Автотор» (ужо
ідзе зборка KIA і Land Rover Defender) і
прадукцыя Renault на маскousкім прад-
прыемстве «Москвич». Канешне ж,
расійская зборка вышэйказаных марак
і мадэліяў аўтамабіляў будзе танней за
аналагічную заходнюю прадукцыю.

Што да цэнава на прадукцыю сумес-
нага беларуска-амерыканскага прадпрые-
мства «Форд-Юніон», дык яны наогул
не вытрымліваюць ніякай канкуренцыі з
коштамі на аналагічныя маркі
аўтамабіляў. За ўесь 1999 год плану-

Табліца

Марка і мадэль аўтамабіля	Кошт аўтамабіляў у далалях 3ША
Audi A4	ад 18500
Audi A6	ад 29900
Audi A8 (заказ)	ад 43000
BMW-318i	21200
BMW-320iA	25400
BMW-323iA	30000
BMW-328	29400
BMW-523i	36600
BMW-528i	41000
BMW серыя 7	ад 57000
BMW серыя 8 (заказ)	ад 80000
Ford Escort	ад 7990
Ford Focus	ад 11999
Ford Transit	ад 15999
GAZ 3110 «Volga»	4300
Jeep Grand Cherokee	ад 2900
KIA Shuma	ад 7400
KIA Credos II	ад 9600
KIA Sportage	ад 13100
Lexus	ад 48400
Mazda-626	ад 11450
Mercedes class A	ад 18800
Mercedes class C	ад 24500
Mercedes class E	30000
Mercedes class S	ад 59000
Mitsubishi Pajero	ад 20500
Nissan Almera	ад 8800
Nissan Premera	ад 11900
Nissan Maxima	ад 18800
Nissan Patrol	ад 26400
Nissan Terrana	ад 17000
Opel Astra	ад 9600
Opel Omega	ад 16990
Opel Vectra	ад 12000
Hyundai Accent	5000
Hyundai Sonata	ад 10900
Hyundai Galloper	ад 13000
Scoda Felicia	ад 5100
Scoda Oktavia	ад 9600
Scoda Oktavia Kombi	ад 10900
Suzuki Baleno	ад 10240
Suzuki Grand Vitara	ад 14320
Suzuki Jimny	ад 11190
Suzuki Samurai	ад 11300
Suzuki Swift	ад 8200
Toyota Avensis	ад 18000
Toyota Camry	ад 22000
Toyota Corolla	ад 11900
Toyota Land Cruiser-95	ад 29500
Toyota Land Cruiser-100	ад 31000
VAZ-11113 «Ока»	ад 1580
VAZ-21043	3180
VAZ-2105	2990
VAZ-2106	3100
VAZ-21065	3100
VAZ-2107	3300
VAZ Baltic	4300
VAZ-21093	4300
VAZ-21099	4499
VAZ-2110	5300
VAZ-21213	3600
Volvo S-40	ад 16900
Volvo S-70	ад 21900
VW Polo	ад 7000
VW Polo classic	ад 7990
VW Golf	ад 9500
VW New Beetle	ад 18500
VW Bora	ад 12900
VW Passat	ад 13500
VW Passat Variant	ад 14800
VW Caddy	ад 7900
VW Caravelle	ад 15900
VW LT	ад 17900

еца сабраць Ford Escort і Ford Transit
(разам - 950 адзінак), да таго ж, 800 з іх
- на Pacio. Але праз чатыры месяцы
мяркуецца «адкрыцца» на базе дзяржаў-
нага прадпрыемства «Рускі дызель»
(г. Усевалажск, Ленінградская вобласць)
сумесное прадпрыемства з Ford Motor
Company. Што тады з прадукцыяй
«Форд-Юніон»? З разліку 23 далаляў ў
месяц яе ж не купіш, спадары беларусы.
А расіяне буде звяртатца ў Ленінградскую вобласць...

Карацей кажучы, новыя аўтамабілі
для грамадзяніа Беларусі аддаляеца
з кожным днём у цэнтры нейкай бязлюд-
ной пустыні. Новыя аўтамабілі нагадва-
юць міражы на гарызонце.

Максім Жмінда

Курсы валют

На 16 чэрвень Нацыянальны банк Беларусі ўстановіў наступныя
афіцыйныя курсы валют:

далляр ЗША — 255.000 беларускіх рублёў; ёура — 264.919,50; нямецкая марка
— 135.451,19; расійскі рубель — 10.520. У парадунні з учарашнім днём афіцыйны
курс долара не змяніўся.

На «чорным» рынку наяўнай валюты ў Менску раніцай 16 чэрвень даляр куплялі
на 425.000—430.000 і прадавалі на 435.000—440.000 рублёў. У парадунні з
учарашні

17 чэрвеня 1999 г.

5

ГІСТОРЫЯ І КУЛЬТУРА

Аголеная эвалюцыя

У Сенатарскай зале Новага замка ідзе выстава «Іррацыянальны жывапіс» гарадзенскага мастака Ігара Сільвановіча.

Манументальная-класічная музейная зала, змясцішы мадэрновую выставу маладога мастака, зрабіла лёгкі крок убок ад традыцый. Звычайна тут выстаўляліся мэтры, якія часцей - карціны тых мастакоў, што ўжо адышлі ў лепшы свет. Таму хваляванне і шматлікія слова ўздыжнасці на адрес віноўніка ўрачыстасці на вернісажы былі натуральнымі. Да таго ж, супрацоўнікі музея назвалі імпрэзу «першай асабістай выставай Ігара Сільвановіча». Што не зусім праўда: першая выставка была два гады таму у галерэі «Тызенгауз».

У Ігара Сільвановіча склалася свой метад сумяшчэння жорсткай рэчаіснасці з творчым летуцценнем. Сёння мастак ужо не згадаеца быць галодным. Таму падзяляе сваю працу на прыземлены «разлістичны жывапіс для ўпрыгожвання інтэр'ераў» і «мудрагестых вобразаў-прыўдаў у колеравых градаціях». Апошняя і складаючыя выставу пад назвай «Іррацыянальны жывапіс».

Спецыялісты прылічаюць гэтыя творы Ігара Сільвановіча да абстрактнага жывапісу. Тэматыка палотнаў насычаная філософскімі і маральнымі тэрмінамі. Яе сэнс выяўляецца праз перадачу алагічнага, нерэальнага, падуліднага толькі падсвядомому ды эмачынаму ўспрыманню.

Мастак стварае вобразы без усяканага кантропу з боку разуму. Своеасабліві творы метад складаецца з «мэдтыгты» перад палатном дзеля вызвалення асабістага «я» ад межаў логікі разуму. У выніку атрымалася экспазіцыя з ухілам у архенталістыку. І хоць Ігар не практикуе ўсходнія вучэнні накшталт йогі і эзатэрычнай філософіі, назывы многіх палотнаў маюць шматагульнае з тэрмінамі ўсходніяй філософіі. У гэтым сэнсе паказальнія «Шамбала», «Прапрыў аўры», «Манада» ды іншыя. Шмат увагі надае мастак жывапісным распрацоўкам маральна-філософскіх пытанняў у карцінах «Мета-стазы віны», «Страх». У паліptyху «Аго-

лены спектр» праз сем карцін у сямі колерах вясёлкі паказана эвалюцыя падсвядомасці». Як бачым, на выставе больш пытанняў, чым адказаў на іх. Амаль ля кожнага палатна - невялікі верш-роздум на адпаведную тэму з пытаннямі накшталт «Што мыробім?», «Для чаго гэта ёсць?», «Што такое чалавек?». Сам аўтар раіць «паспрабаваць адчуць кожную работу асона, адкінуўшы межы логікі і разуму» і лічыць, што праз мастацтва і адбываецца эвалюцыя.

Выставка «Іррацыянальны жывапіс» з'яўляецца яскравай ілюстрацыяй таго, што адчувае і чым жыве чалавек на мяжы стагоддзяў і тысячагоддзяў. Пытанні, на якія не можа адказаць ніхто, абцяжарваюць сэрца і разум. У сёмай частцы «Аголенага спектра», філягетавай карціне, выказана мара мастака пра недасягальную раўнавагу паміж духам і матэрыяй, якая павінна прынесці щасце чалавецтву. А вось як дасягнүць гэтай гармоніі - пытанне, якое застаецца адкрытым.

Алена Сіневіч

Беларусы Санкт-Пецярбурга

У станаўленні каталіцкай царквы Санкт-Пецярбурга і Расіі выхадцы з Беларусі здаўна адыгрывалі вялікую ролю. Асаблівую значнасць гэтая ролі набыла ў XVIII стагоддзі, калі Расія анексавала Заходнюю Беларусь, Заходнюю Украіну і Прыбалтыку. З прычыны таго, што веравызнаннем многіх жыхароў гэтых тэрыторый быў каталіцызм, істотна павялічылася колькасць каталікоў у краіне. Гэта абудзіла падзел Ресці імперскай уладай на 12 каталіцкіх епархіяў.

Свайм указам Кацярына II уключыла стаціцу Ресці Санкт-Пецярбургу ў склад Магілёўскай епархіі, мітрапаліт якой стаў адначасова на чале Каталіцкай Царквы Расійскай імперыі. У 1849 годзе ў Пецярбург з Вільні была перавезена Духоўная Акадэмія. У тым жа годзе было прынятая рашэнне на конкістуаціі і размешчэнні з Магілёва ў стаціцу Ресці Духоўной семінарыі. У гэтыя ўстановы традыцыйна паступала шмат выхадцаў з Беларусі. Выпускнікі пецярбургскай семінарыі выявілі сябе ў Беларусі не толькі як разлігійныя дзеячы, але і як таленавітыя публіцысты (святар Адам Станкевіч), грамадскія дзеячы (Вінцэнт Гадлеўскі), многія атрымалі прызнанне і славу толькі пасля сваёй смерці, калі быў адкрыты доступ да раней засакрочаных архіваў.

У Санкт-Пецярбург, паводле дадзеных апошняга перапісу насельніцтва, жыве каля 60-ці тысяч беларусаў. У асноўным гэта людзі, якія некалі прыхеялі ў горад на Няве вучыцца ці працаўваць і вyrashyli застасця ў ім назаўсёды. Шмат з іх, уладкаваўшыся ў горадзе, заняліся пасядзённымі справамі, паступова забыліся на родную мову і цалкам прынялі новую культуру. Аднак жывуць у Пецярбургу і другія людзі, якія імкнуцца падтрымліваць цесную сувязь з Беларусью, вывучаюць беларускую культуру, звяртаюцца да Бога на роднай мове.

Большасць гэтих людзей зварнулася да Бога не так даўно - крыху болей як год таму. За гэты час, дзякуючы асабістаму энтузізму каталікоў-беларусаў, значнай дапамозе, аказаваемай айцом Стэфанам Кацінэлем і дырэктарам радыё «Марыя» айцом Яўгенам Мацею ўдалося зрабіць нямала - гэта регулярная служба на беларускай мове ў храме Успення Прасвятой Дзевы Марыі, якую праводзіць айц-гумен Стэфан Кацінэл. Гучыць Слова Божае па-беларуску, спяваныя беларускія разлігійныя песні і гімны. Часам чалаве-

ку, які патрапіў на беларускую службу, здаецца, што ён перанесся з паўночнай сталіцы Ресці да сябе на радзіму, у якую небудзь маленьку цэркву ці касцёл на Гарадзеншчыне. Беларускі хрысціянскі дух, што пануе падчас службы, шматкратна ўзмацняецца за кошт аддаменасці ад радзіму, настальгіі па ёй і дапамагае больш наблізіцца да Господа. Людзі рознага ўзросту і розных професій наведваюць беларускую службу. У іх ліку прафесар гісторыі Валянцін Грыцкевіч, выкладчык рэлігіі Тэрэза Шырма, спявак Лявон Габрускенак, кампазітар Ігар Машэўскі ды іншыя.

На ахвяраванні вернікаў выдаецца газета «Крыніца», дзе побач з разлігійнымі артыкуламі і навінамі з жыцця беларусаў-каталікоў Санкт-Пецярбурга публікуюцца матэрыялы пра беларускую культуру, грамадскую жыццё на Беларусі. «Крыніца», напісана на свайнеялікі наклад, мае сталых чытачоў не толькі ў Ресці, але і на Беларусі, у Літве, Польшчы, Германіі, Бельгіі, Аўстрый, Канадзе, ЗША. З кожным новым нумарам паляпшаецца стыль газеты, з'яўляючы новыя аўтары і падліскы, нападжваючы сувязі з разлігійнымі і культурнымі выданнямі Ресці, Беларусі. Непрафесійныя журналісты, якія яшчэ трэх гадоў таму амаль не мелі ўдзелу ў праўстві, стыль, выдавецтва кімп'ютарных праграм, выдаюць досьць змястоўную і цікавую газету. Электронная версія газеты, распрацаваная з дапамогай беларусаў Аўстрый, робіць яе даступнай для ўсіх карыстальнікаў сеткі Інтэрнэт. Колькасць лістоў, атрымліваемых праз Інтэрнэт, ужо значна перавышае колькасць тых, што дасылаюцца па звычайнай пошце.

P.S.: Кантактны адрас: www.geocities.com/Athens/Atlantis/8005/
Паштовы адрас: 198005, г. Санкт-Пецярбург, вул. 1-я Чырвонаармейская, 11. Беларусы-каталікі.

Беларуская служба адбываецца кожную першую і трэцюю нядзелю месяца. Звяртайцца на адрас: вул. 1-я Чырвонаармейская, 11 (станцыя метро «Тэхналагічны інстытут»).

Рэгіянальны жаночы цэнтр у Лідзе запрашае...

Бацькі развяліся. З кім застануцца дзеці? Якія адказнасці бацькоў за няўхаванасць сваіх дзяцей? Як падзяліць мэмысці пасля разводу або смерці блізкіх сяякоў? Якія ільготы дае дзяржава цяжарным жанчынам ды шматдзетным сем'ям? У якіх выпадках адміністрацыя прадпрыемства мае права зволыніць жанчыну з працы?

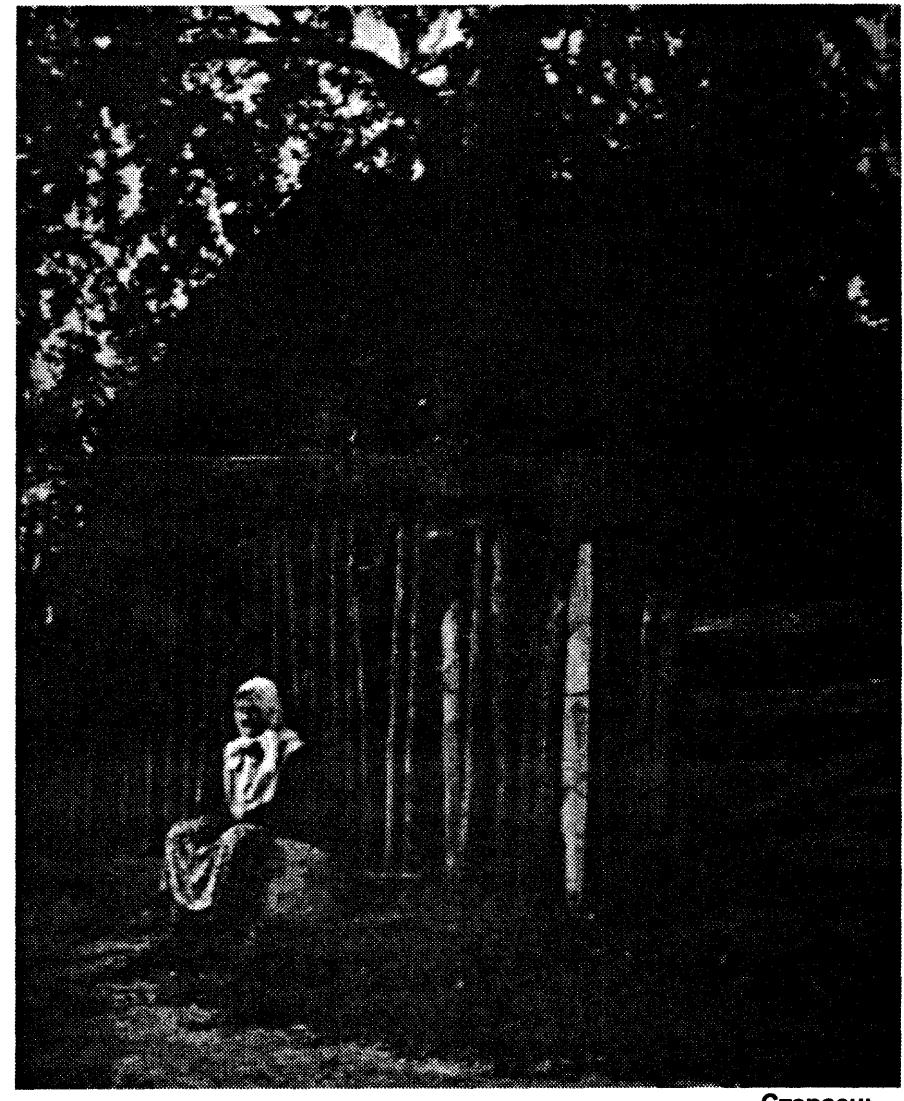
На гэтыя ды іншыя пытанні адкажа кваліфікованы юрист. Жанчыны, як найбольш неабароненая частка грамадства, часта трапляюць у такое становішча, калі трэба вyrashyli не толькі матэрыяльныя, але і психалагічныя

спрэчкі на працы, у сям'і, непагадненне з дзецьмі ці сваякамі часта сур'ёзна траўмуюць психіку жанчыны. Каб гэтага пазбегнуць, відаць, неабходна проста выказацца, падзяліцца набалелым з сурэмойцам, які ўмее спачуваць. А дасведчаныя психолагі не толькі выслушае, але і дасычы працтычную параду, як сябе паводзіць у той ці іншай сітуацыі.

З нядынай часу ў Лідзе адкрыты рэгіянальны жаночы цэнтр. Вырашыць жыццёвые праблемы жанчынам бясплатна дапамогуць кваліфікованы юрист і дасведчаны психолаг.

Звяртайцца на тэлефоны ў Лідзе 2-80-11, 5-04-03, 2-38-49.

Лілія Сазанавец

Старыя могілкі ў Наваградку

У Наваградку старых могілак захавалася тры: хрысціянскія, ўярэйскія і мусульманскія. Эта журботоныя летапісы чалавечых лёсаў. Калі іх не прачынае спецыяліст, дык яны і наогул адыдуць у нябыт.

Разумеючы гэта, старшы наўковы супрацоўнік Наваградскага гісторыка-краязнаўчага музея Мікалай Гайба задумай напісаць книгу пра гэты драматычны і таямнічы свет. Верагодна, гэта будзе книга пра тых людзей, што калісьці жылі ў старожытным горадзе і нечым запомніліся іх нашчадкам. Ужо сабраны вялікі матэрыял, зроблены здымкі надмагільных помнікаў, што яшчэ захаваліся. Работа дойдзе.

А могілкі працягваюць старавіцу. На хрысціянскіх, прыкладам, вельмі шмат разбураных надмагільных помнікаў. Іх у розныя часы алаганьвали жывыя. У

мінулым годзе тут наводзілі парадак працтваўнікі Наваградскага гісторыка-краязнаўчага музея. Мікалай Гайба задумай напісаць книгу пра гэты драматычны і таямнічы свет. Верагодна, гэта будзе книга пра тых людзей, што калісьці жылі ў старожытным горадзе і нечым запомніліся іх нашчадкам. Ужо сабраны вялікі матэрыял, зроблены здымкі надмагільных помнікаў, што яшчэ захаваліся. Работа дойдзе.

А могілкі працягваюць старавіцу. На хрысціянскіх, прыкладам, вельмі шмат разбураных надмагільных помнікаў. Іх у розныя часы алаганьвали жывыя. У

Залатыя акуляры Адама Міцкевіча

На беларускай, польскай, рускай, ангельскай мовах размаўляюць экспкурсаводы дома-музея Адама Міцкевіча ў Наваградку. Час ад часу гэты музей наведваюць і іншаземцы.

Некаторыя з іх дараць музей перакладзены на замежную мову творы сплавутага парадака. Тады чынам тут з'явіліся кнігі, надрукаваныя на японскай, французскай, літоўскай ды іншых мовах. А цяпер ёсць надзея ўзбагаціць калекцыю ўзярэгіфічным пісъменствам Кітая. Яна ўзімліка пасля таго, як гэтай вясною музей наведала делегацыя кітайцаў. Зачарараваны экспазіцыяй кітайцы сказали, што яны ўпершыню даведаліся пра Наваградак дзякуючы Адаму Міцкевічу. Але, вядома ж, наведваюць музей перш за ёсць нашы суайчыннікі.

- Цікавасць да беларускай спадчыны вялікая, - кажа дырэктар музея Галіна Кучман, - у мінулым годзе мы правялі

1 730 экспазіцый. За гэты час музей наведала каля 40 тысяч чалавек.

А цяпер паведамім пра сур'ёзнае адкрыццё. Яно здолна ўзрушыць спраўдных знатакаў речай, якія служылі ў свой час Адаму Міцкевічу. Яшчэ ў 50-я гады з Масквы ў Наваградак прывезлі пазалочаныя акуляры ў драўляным футляре. І толькі некалькі месеціў таму, у адказ на запыт музея, на адрас Маскўскага літаратурнага музея, быў даспушчаны пісъмовыя інформацыя: акуляры належалі Адаму Міцкевічу. Гэта выносіла грантунгуюцца на запыненнях аднаго з нашчадкаў аукаляры па заладзенініх.

Каб надрукаваць каталогі, музей перш за ёсць нашы суайчыннікі. Тынкунца і іншыя аналагічныя задумы музея. І сёння наўрад ці нехта скажа, калі выйдзе ў свет каталогі «Халодная зброя», «Поразаўская кераміка», «Беларускія мастакі тканіны», праца над якімі вядзеца супрацоўнікамі музея. Даўно наспела патрэба ў выданні новага даведніка па музею. А вось гэшай - няма!

Вад Айдараў

Гарадзенскі гісторыка-археалагічны музей мае такія багацці, што гісторыкі, мастацтвазнаўцы ды іншыя навукоўцы не ўстане нават ахапіць позіркі свет рэчаў, якія экспануюцца ці знаходзяцца ў сковішчах Старога і Новага каралеўскіх замкаў

НТВ плюс: Наше кино, Мир кино, Спорт

17 червня 1999 г.

6

Понеділок, 21

НАШЕ КІНО

- 9.05 Марафон прем'єр на каналі "Наше кино". "Д.Д. Досьє детектива Дубровського". 3-я серія.
 10.00 Евгений Герасимов, Андрей Ростоцкий, Татьяна Догилева и Наталья Вавилова в приключенческом фильме Виктора Живопуба "Бармен из "Золотого якоря".
 11.15 Кіновости.
 11.25 Лекарство против стресса. Георгий Бурков, Татьяна Васильева, Николай Волков-ст. и Владимир Зельдин в комедии Карена Шахназарова "Добряки".
 12.45 Юрий Визбор, Леонид Дьячков и Алла Демидова в кинодраме Ларисы Шептицкої "Ты и я".
 14.20 Жанна Прохоренко, Юрий Каморный и Любовь Соколова в мелодраме Адольфа Бергунка "Дверь без замка".
 15.50 Кіновости.
 16.00 Сериал "Секретный фарватер". Режиссер Вадим Костроменко. В ролях: Анатолий Котенев, Лариса Гузеева, Слава Богатырев, Леонид Трутнев. 1-я серія.
 17.05 Наталья Белохвостикова, Альберт Филозов, Борис Плотников и Бруно Фрейндлих в киноповести Дмитрия Баршевского "Две главы из семейной хроники".
 18.40 Лекарство против стресса. Вахтанг Кикаидзе и Софiko Чиаурели в комедии Георгия Даниели "Не горюй!"
 20.10 Марафон прем'єр на каналі "Наше kino". "Д.Д. Досьє детектива Дубровського". 4-я серія.

- 21.00 Кіновости.
 21.15 Галина Скоробогатова и Галина Макарова в кинодраме Сергея Михаэляна "Вдовы".
МИР КІНО
 9.35 Алиссия Милано и Мартин Кемп в фантастическом фильме Анны Гурзо "Дневник Носферату. Или объятия вампира" (США). Д-17.
 11.05 Кіновости.
 11.15 Жан Марі и Бурвіль в приключенческом фильме Андре Юнебеля "Горбун" (Франция - Італія). Д-13.
 13.00 Джейф Фейн, Кім Кетролл и Ділейн Мэттьюс в трилогії Стівена Шектера "Мечта каждой женщины" (США). Д-17.
 14.30 Дэвид Аркетт, Кэтрин Эрби и Джей Фрімен в комедійній мелодраме Фінна Тейлора "Повелитель рыб" (США). Д-17.
 16.05 Антоніо Гадес, Кристіна Ойос и Хуан Антоніо Хіменес в музикальній драмі Карлоса Саура "Кровавая свадьба" (Іспанія). Д-17.
 17.15 Корбин Оллред, Дженніфер Бернс и Дерек Уебстер в фантастико-приключенческом серіалі "Воины времени" (США). С. 1-я серія.
 18.05 Кіновости.
 18.15 Саша Мітчелл и Нік Кассаветес в фантастическом фильме Спіро Разатоса "Учитель на замену" (США). Д-17.
 19.45 Лорі Дель Санто и Тулліо Соленгі в комедії Ромоло Гуаррери "Горилла" (Італія). Д-17.
 21.15 Тед Ян Робертс и Кэрол Поттер в приключенческом боевике "Сердце тигра" (США). Д-13.

- зрение.
 10.45 Сегодні на Уимблдоне.

- 11.00 Теннис. Межнародний женский турнір "Ташкент Оупен".
 12.00 Новости.
 12.10 Аэробика.
 12.35 "Кто они чемпионы?" Тележурнал.
 13.15 Урок волейбола.
 13.30 Новости.
 13.40 Сегодні на Уимблдоне.

- Манчкина "Жажды крові" (США). Д-17.
 19.45 Календарь "Мира кино". Клаус-Мария Брандауэр.

- 20.00 Бруно Лоуренс, Элісон Раутледж и Пітер Сміт в фантастическом фильме Джейфа Мерфи "Тихая земля" (Новая Зеландия). Д-17.
 21.30 Кіновости.
 21.40 Джованни Гуиделли, Мартін Болсам и Анджело Орландо в военном драме Марчелло Алипранди "Неизвестные солдаты" (Італія). Д-13.

- 23.10 - 0.30 Елизабет Баронес, Джон Месе и Стивен Рут в фильме ужасов Джейффа Бэрра "Ночь пугала" (США). Д-17.

СПОРТ

- 9.05 Новости.
 9.15 Аэробика.
 9.40 Урок шахмат. "Мастер-класс".

- 9.55 Хроника недели.
 10.15 Сегодні на Уимблдоне.

- 10.25 Теннис. Уимблдонский турнір. Ітоги прошедшого дня.

- 12.00 Новости.

- 12.10 Аэробика.

- 13.30 Новости.

- 13.40 Викторина Бэна Уайдера по бодибилдингу.

- 13.45 Сегодні на Уимблдоне.

- 13.55 Теннис. Уимблдонский турнір. Прямая трансляция из Англии. В перерывах: не ранее 19.00 - "Звездный вторник"; не ранее 20.00 - Новости; Программа передач на завтра.

- 22.45 Кіновости.

- 22.55 - 0.45 Франко Неро, Александр Абдулов и Иннокентий Смоктуновский в историческом драме "Золото" (Россия - Италия). Д-13.

СПОРТ

- 9.05 Новости.
 9.15 Аэробика.

- 9.40 Урок шахмат. "Мастер-класс".

- 9.55 Хроника недели.

- 10.15 Сегодні на Уимблдоне.

- 10.25 Теннис. Уимблдонский турнір.

- 12.00 Новости.

- 12.10 Аэробика.

- 13.30 Новости.

- 13.40 Викторина Бэна Уайдера по бодибилдингу.

- 13.45 Сегодні на Уимблдоне.

- 13.55 Теннис. Уимблдонский турнір. Прямая трансляция из Англии. В перерывах: не ранее 19.00 - "Звездный вторник"; не ранее 20.00 - Новости; Программа передач на завтра.

- 22.45 Кіновости.

- 22.55 - 0.45 Франко Неро, Александр Абдулов и Иннокентий Смоктуновский в историческом драме "Золото" (Россия - Италия). Д-13.

МИР КІНО

- 9.35 Корбин Оллред, Дженніфер Бернс и Дерек Уебстер в фантастико-приключенческом серіалі "Воины времени" (США). С. 3-я серія.

- 10.20 Франко Неро, Александр Абдулов и Иннокентий Смоктуновский в исторической драме Джереми Фристона "Макбет" (Великобритания). Д-13.

- 17.10 Корбин Оллред, Дженніфер Бернс и Дерек Уебстер в фантастико-приключенческом серіалі "Воины времени" (США). С. 3-я серія.

- 17.55 Кіновости.

- 18.05 Дерон МакБі и Армандо Сильвестр в боевике Эддисона Рэндалла "Зона смерти" (США). Д-17.

- 19.30 Тауни Китаен в мелодраме Гила Бетмана "Чистое сердце" (США). Д-17.

- 21.15 Лорі Петти, Джейсон Коннери в исторической драме Джереми Фристона "Макбет" (Великобритания). Д-13.

- 21.45 Кіновости.

- 22.45 Кіновости.

- 22.55 - 0.45 Франко Неро, Александр Абдулов и Иннокентий Смоктуновский в историческом драме "Золото" (Россия - Италия). Д-13.

- 23.10 - 0.30 Елизабет Баронес, Джон Месе и Стивен Рут в фильме ужасов Джейффа Бэрра "Ночь пугала" (США). Д-17.

- 23.30 Кіновости.

- 23.40 Викторина Бэна Уайдера по бодибилдингу.

- 13.30 Новости.

- 13.40 Викторина Бэна Уайдера по бодибилдингу.

- 13.45 Сегодні на Уимблдоне.

- 13.55 Теннис. Уимблдонский турнір. Прямая трансляция из Англии. В перерывах: не ранее 19.00 - "Звездный вторник"; не ранее 20.00 - Новости; Программа передач на завтра.

- 22.45 Кіновости.

- 22.55 - 0.45 Франко Неро, Александр Абдулов и Иннокентий Смоктуновский в историческом драме "Золото" (Россия - Италия). Д-13.

- 23.10 Кіновости.

- 23.30 Новости.

- 23.40 Викторина Бэна Уайдера по бодибилдингу.

- 13.30 Новости.

- 13.40 Викторина Бэна Уайдера по бодибилдингу.

- 13.45 Сьюзен Сэрэндон и Шон Пенн в судебной драме "Прогулка мертвца" (США). Д-17.

- 19.30 Тауни Китаен в мелодраме Гила Бетмана "Чистое сердце" (США). Д-17.

- 21.15 Лорі Петти, Джейсон Коннери в исторической драме Джереми Фристона "Макбет" (Великобритания). Д-13.

- 21.45 Кіновости.

- 22.45 Кіновости.

- 22.55 - 0.45 Франко Неро, Александр Абдулов и Иннокентий Смоктуновский в историческом драме "Золото" (Россия - Италия). Д-13.

- 23.10 Кіновости.

- 23.30 Новости.

- 23.40 Викторина Бэна Уайдера по бодибилдингу.

- 13.30 Новости.

- 13.40 Викторина Бэна Уайдера по бодибилдингу.

- 13.45 Сьюзен Сэрэндон и Шон Пенн в судебной драме "Прогулка мертвца" (США). Д-17.

- 19.30 Тауни Китаен в мелодраме Гила Бетмана "Чистое сердце" (США). Д-17.

- 21.15 Лорі Петти, Джейсон Коннери в исторической драме Джереми Фристона "Макбет" (Великобритания). Д-13.

- 21.45 Кіновости.

- 22.45 Кіновости.

- 22.55 - 0.45 Франко Неро, Александр Абдулов и Иннокентий Смоктуновский в историческом драме "Золото" (Россия - Италия). Д-13.

- 23.10 Кіновости.

- 23.30 Новости.

- 23.40 Викторина Бэна Уайдера по бодибилдингу.

- 13.30 Новости.

- 13.40 Викторина Бэна Уайдера по бодибилдингу.

- 13.45 Сьюзен Сэрэндон и Шон Пенн в судебной драме "Прогулка мертвца" (США). Д-17.

- 19.30 Тауни Китаен в мелодраме Гила Бетмана "Чистое сердце" (США). Д-17.

- 21.15 Лорі Петти, Джейсон Коннери в исторической драме Джереми Фристона "Макбет" (Великобритания). Д-13.

- 21.45 Кіновости.

- 22.45 Кіновости.

- 22.55 - 0.45 Франко Неро, Александр Абдулов и Иннокентий Смоктуновский в историческом драме "Золото" (Россия - Италия). Д-13.

- 23.10 Кіновости.

- 23.30 Новости.

- 23.40 Викторина Бэна Уайдера по бодибилдингу.

- 13.30 Новости.

- 13.40 Викторина Бэна Уайдера по бодибилдингу.

- 13.45 Сьюзен Сэрэндон и Шон Пенн в судебной драме "Прогулка мертвца" (США). Д-17.

- 19.30 Тауни Китаен в мелодраме Гила Бетмана "Чистое сердце" (США). Д-17.

- 21.15 Лорі Петти, Джейсон Коннери в исторической драме Джереми Фристона "Макбет" (Великобритания). Д-13.

- 21.45 Кіновости.

- 22.45 Кіновости.
- </

17 чэрвяня 1999 г.

7

РЭКЛАМА Тэлефон: (0152) 72-29-96, 72-37-14

ПРАДАЮ

- ▼ M-40 па запчастках, гараж 2x3 без месца, дачу за в. Баранавічы. Тэл. 39-93-09.
- ▼ M-2 2140, 87 г.в., чырвонага колеру; матацыкл «Мінск», крыло правое, шкло лабавое. Звяртасца: завулак Парахавы, д.29, кв.52.
- ▼ Опель-Кадэт 86 г.в. - 2100 у.а., магчымы гандаль. Тэл. 72-49-94.
- ▼ Матаролер «Электрон» на запчасткі. Тэл. 2-96-63.
- ▼ ВАЗ-063 85 г.в., у добрым стане, адзін гаспадар, 1400 у.а.; шлюбы строй (памер 44-46). Тэл. 5-70-60.
- ▼ ЗАЗ-30 на запчасткі. Тэл. 6-03-13 (у любы час).
- ▼ ЗАЗ-40 на запчасткі. Два медалі венгерскія 1946 г. у форме 10-праменна зоркі. Звяртасца: г. Гродна, вул. Урублейская, д.1, кв.917.

- ▼ Матацыкл «Восход» 3М-01 (новы) - 170 у.а. Тэл. 31-63-84.
- ▼ Дом драўляны ў в. Падбараны (30 км ад Гродна ў направліні Лунна), 50 сотак, сад, калодзеж, побач - Нёман, хвæёвы лес. Тэл. (8-01714) 55-9-03.

- ▼ Дачу за Фолюшам. Тэл. 47-23-62 (увечары).
- ▼ 2-пакаёвую кватэрку (2-і паверх цагл. дома), без выгодаў, агульная плошча 54,6 (жылая 35), кошт 6500 у.а. Магчымы гандаль. Тэл. 2-00-78.

- ▼ Дом у горадзе, прысядзібны надзел, гаспадарчыя пабудовы, два гаражы - дорага. Тэл. 33-14-79.

- ▼ Дачу каля возера «Юбілейнае», гараж у р-не Камбіната будаўнічых матэрыялаў. Тэл. 2-83-55.

- ▼ Хутар у малаянічым мястэчку (Шчучынскі р-н, 40 км ад Гродна). Ёсьць сад, калодзеж. Побач - лес. Праланоўтайце варыянты. Кошт прымальны. Тэл. 6-15-37.

- ▼ Паўдома, усе камунікацыі, 10 сотак зямлі. Магчымы варыянты. Тэл. 79-59-87.

- ▼ Тэрмінова гараж у Панямуні. Тэл. у Менску 228-40-78.

- ▼ Гараж у Ласосна. Тэл. 2-00-78.

- ▼ Гараж у Панямуні, хутка, танна. Тэл. 5-38-07.

- ▼ Новую парашную группу да ГАЗ-52 - 30 у.а. Звяртасца: вул. Багуцкага, 2/42.

- ▼ Цяпілі металічныя, пад шкло - 3х6 - 200 у.а. Тэл. 47-19-64.

- ▼ Акно 1,5x1,8, газавы балон, патрон да свідравальнаага станка, з/ч да ЗАЗ-40, дыван і

канапу б/у. Звяртасца: вул. Прапартарская, 65-11.
 ▼ Дзвёры б/у. Тэл. 75-04-88.
 ▼ Дзвёры ўваходныя, шлем новы, магнітафоны на запчасткі. Тэл. 5-79-88.

▼ Гандлёвую палатку 2,5x3; тэлефон, фоталямпу, футляр для контактных лінзаў, вагі, кнігі. Тэл. 33-59-87.
 ▼ Дзесяцітомнік А.С.Пушкіна, 16-томнік М.Горкага, 12-томнік Л.М.Талстога, 8-томнік М.А.Шолахава. Тэл. у Сідгалі 99-57-38.

▼ Крэсла-ложак і канапу-ложак тыпу «амерыканка». Тэл. 99-62-48.
 ▼ Кухню імп., б/у, маленькую канапу, пральную машыну «Мара», новую батарэю на 10 рэбраў і дывановую дарожку 1,20x3 м. Тэл. 31-24-73.

▼ Ложак, пыласос б/у, новую эмаліраваную ракавіну. Тэл. 2-57-60.

▼ Халадзільнік «Мінск»-4, б/у, у добрым стане; каляровыя тэлевізоры «Віязь», «Гарызон», 3-створкавую шафу. Тэл. 2-77-54.
 ▼ Новы маразільнік ММ-163, халадзільнік «Мінск»-15М (б/у). Тэл. 44-59-24.

▼ Пральную машыну «Чайка», б/у, у добрым стане. Тэл. 33-41-03.

▼ Веласіпед мужчынскі дарожны б/у; мыкту 2-секцыйную, ахонук пярэдніх крылаў да ВАЗ-06. Тэл. 6-79-47.

▼ Спальня мяшкі, палатку. Тэл. 31-79-49.

▼ Залатую 10-рублёвую манету царскай чаканкі. Тэл. у Воранаўскім р-не 23-2-99.

▼ Плашчы і касцюмы мужчынскія; два 1,5-спальныя ложкі б/у, дзіцячыя ложак б/у; чахол для гітары; рукзак «Кенгурёнок», а таксама магнітафоны, каляровы тэлевізар «Рекорд» на з/ч. Тэл. 33-79-95.

▼ Трохфазная вадзяная помпа 1,5-К6; рухавік 1,5 Квт, 2850 а/х, КІР да ВАЗ. Тэл. у Сідгалі 99-57-38 (пасля 19.00).

▼ Лінолеум на 3-пакаёвую кватэрку, уцеллены, «пад паркет». Тэл. 5-49-87.

▼ Музычны цэнтр «Рамантыка-201» - старэа. Тэл. 47-00-16.

▼ Курткі скуранныя: мужчынскія (памер 48), жаночая (памер 44), высокая якасць. Тэл. 33-85-42.

▼ Дрэваапрацоўчы становак, зварачны апарат і запчасткі да ІЖ-2715. Тэл. 44-26-70.

▼ Электрапілку, эл.шашлычніцу, эл.ламочніцу, плітку абліцовачную, лінолеум, бра на 2 рабжкі. Тэл. 44-38-99.

▼ Трубы ацынкаваныя (дыяметр 40 мм), запчасткі да Форд-Эскорт: каробка перадач 5-ступенчатая ды іншыя запчасткі. Тэл. 2-80-51 (з 16.00 да 20.00).

▼ Штангу, магнітафон «Эльфа», калонкі S-30, запчасткі для веласіпеда «Турист». Тэл. 31-86-20.

▼ Тэлевізар, геадэзічны інструмент, вал да дрэваапрацоўчага становка, карзіну да

BAZ-01, танна. Тэл. 44-38-82.
 ▼ Газавую калонку. Тэл. 31-74-24.
 ▼ Скрыні поліэтиленавыя: гарачыя і піўныя. Тэл. 47-22-96.
 ▼ Кафлю для пліты ці печы, танна. Тэл. 2-56-39.

▼ Бульбу; карову з цялём. Звяртасца: в. Балісольная, д.1.
 ▼ Шчаноку сярэднеазіяцкай ачаркі. Тэл. 33-07-67 (пасля 17.00).

КУПЛЮ

▼ Картырыджы (б/у) для 16-бітнай гульнявой прыстаўкі па 1 млн.рублёў: «Populous-II (III): Two tribes»; «Asterix conquering the Americas»; «Mega-Lo-Mania»; «Contra-I (II)». Тэл.(прац.): 72-37-14 (з 10.00 да 18.00, акрамя выхадных; паклікаць Святлану).

▼ Нясправную бензапілі «Хузварно» - 40 (шведскай вытв.). Тэл. у Ваўкавыску 75-5-30.
 ▼ Лічыльнік вады, дыяметр 15 мм. Тэл. 2-26-27.

▼ Клетку для папугая. Тэл. 39-02-64.

▼ Жыліт ў горадзе ці ў раённым цэнтры. Танна. Тэл. 33-72-77.

▼ Манеты Літвы, Польшчы і ўсёй Еўропы 16-18 стагоддзяў. Тэл. 72-02-26.

▼ Альтыквярыя, манеты, узнагароды, шаблі, іконы, гадзіннікі. Тэл. 72-53-76.

▼ Значкі дэпутатаў ВС СССР, БССР, Беларусі да інш. Тэл. 47-19-64.

Беларуская служба Радыё Свабода

576 кгц - сталая частата на сярэдніх хваліх:

Хвалі і частоты (ад 28.03.99)

18.00 - 19.30 7295, 9610, 11725, 15565 кГц (41, 31, 25, 19 м)

22.00-23.30 6105, 9535, 9750, 11865 кГц (49, 31, 25 м)

06.00-07.00 6065, 7295, 9635, 9750 кГц (49, 41, 31 м)

Усе перадачы можна слушаць на сярэдніх хвалі 576 кГц (521 м)

ІНТЕРНЕТ: www.svaboda.org

Паштовы адрес: 220005, Менск-5, п/с 111.
Vinohradskaya 1, 11000 Praha 1, Чехія.

У праграме:
... навіны зь Беларусі і ўсёго сvetу, права чалавека, апазыція, улада, родная мова, эканоміка, мэдыцына, культура, гісторыя, эміграцыя...

Спэцияльныя перадачы:

... Праскі акцэнт, Вострая Брама, Блізкая Эўропа, Беларускі інтэрнэт (інд.), Ад пандзелка да панядзелка (пн.), Гайдэмус, Беларускі раздарожжы (аўт.), Неабжытая спадчына, Паштовая скрыніка 111 (чц), Новае пакаленне (пт), Сымбаль веры (сб)...

Адзіная, адгукніся! Рыгор. Пісаць: Гродна, вул. Другеніцкая, д.7, кв.1.

▼ Жанчына, 43/160, пазнаёміца з прыстойным мужчынам 45-53 гадоў гадоў для сур'ёзных адносінай. З МПВ не пісаць.

Звяртасца: Гродна-25, Галоўпаштamt, п/д N062005.

▼ Надзеіны і самастойны мужчына з вышэйшай адукацыяй, 35/165, пазнаёміца з жанчынай для стварэння сям'і. Пісаць: 230023, г.Гродна, а/c 23, п/л I-ДР 500865.

▼ Маладая жанчына 30 гадоў, разведзена, двое дзяцей, пазнаёміца з мужчынам, які змоха дапамагчы матэрыяльна. Пісаць: 231100, Ашмяны, асабісты N4111067 PB6.

▼ Удава, 47/173, пазнаёміца з надзеіным мужчынам 45-53 гадоў з мэтай стварэння сям'і. Тэл. у Ваўкавыску 5-16-52.

▼ Жанчына, 166/32, пазнаёміца з мужчынам для сур'ёзных адносінай і стварэння сям'і. Пісаць: 230024, Гродна-24, а/c 19.

▼ Шукаю дзячыну да 22 гадоў для стварэння сям'і. Мілай, адзіная, адгукніся! Падрабязна пра сябе - па перапісцы. Пісаць: Гарадзенская вобл., г.п. Свіслач, д.18, кв. 22 (тэл. 2-29-79), Андрэю.

▼ Мне 32 гады, рост 170 см, вага 67 кг. Шукаю шырэю беларуску (якой не болей за 40 гадоў) для стварэння сям'і. Пісаць: 211800, Віцебская вобл., г.Глыбока, п/с УЖ15/13 - 21 атр., Васілю Сцяпанавічу Касцевічу.

▼ Шукаю дзячыну да 22 гадоў для стварэння сям'і. Мілай, адзіная, адгукніся! Падрабязна пра сябе - па перапісцы. Пісаць: Гарадзенская вобл., г.п. Свіслоч, д.18, кв. 22 (тэл. 2-29-79), Андрэю.

▼ Мне 32 гады, рост 170 см, вага 67 кг. Шукаю шырэю беларуску (якой не болей за 40 гадоў) для стварэння сям'і. Пісаць: 211800, Віцебская вобл., г.Глыбока, п/с УЖ15/13 - 21 атр., Васілю Сцяпанавічу Касцевічу.

▼ Шукаю дзячыну да 22 гадоў для стварэння сям'і. Мілай, адзіная, адгукніся! Падрабязна пра сябе - па перапісцы. Пісаць: Гарадзенская вобл., г.п. Свіслоч, д.18, кв. 22 (тэл. 2-29-79), Андрэю.

▼ Мне 32 гады, рост 170 см, вага 67 кг. Шукаю шырэю беларуску (якой не болей за 40 гадоў) для стварэння сям'і. Пісаць: 211800, Віцебская воб

17 чэрвень 1999 г.

8

АДПАЧЫНАК**Ведаць, памятаць,
выконваць...**

Лета - гэта сезон адпачынкаў. І многія жыхары гарадоў ды вёсак нашай вобласці карыстаюцца маламернымі суднамі: гумавымі ды іншымі лодкамі, моталодкамі, катэрамі, катамаранамі, яхтамі ды інш. Аднак у многіх выпадках людзі не выконаюць правілы бяспечнага плавання, што часам прыводзіць да трагедый на водзе.

Жыхары прыбярэжных населеных пунктаў выкарыстоўваюць самаробныя, часам не прыстасаваныя для плавання, лодкі. У іх часта няма абавязковых выратавальных сродкаў - выратавальных кругоў, жылетаў альбо плясоў. Паясы і жылеты у час руху па водзе павінны быць на кожным, хто знаходзіцца ў лодцы. А выратавальны круг трэба мець толькі прымысловай вытворчасці. Без выратавальных сродкаў выхад на вадаёмы на маламерных суднах строга забаронены!

Хачу нагадаць, што абавязковай рэгістрацыі і штогадовому агляду падлягаюць усе гумавыя і веславальныя лодкі, моталодкі і лодачныя рухавікі, катэры, яхты ды іншыя пляўсродкі, якія знаходзяцца ў карыстанні арганізацій, прадпрыемстваў, фірмаў, калгасаў і саўгасаў, а таксама асобных грамадзян. Пляўсродкі падлягаюць рэгістрацыі на працягу 10 дзён са дня атрымання альбо набыцця для адзнакі дазволу на эксплуатацыю. Сёлета праводзіцца перарэгістрацыя ўсіх маламерных суднаў з наданнем ім новых бартавых нумарных знакаў. Выхад на вадаёмы са старымі нумарнымі знакамі забаронены!

Адзнака аўтарыўцы для атрымання дазволу на эксплуатацыю робіцца ў суднавых білетах органамі Дзяржінспекцыі на маламерных суднах РБ. Абавязковаму агляду падлягаюць таксама і судны, якія знаходзяцца на кансервациі (складзіранні) і не выкарыстоўваюцца. Спісанне і продаж суднаў выконаеца толькі з ведамі Дзяржінспекцыі.

Пры рэгістрацыі судну

прывоіваеца бартавы нумар, які наносіцца ўладальнікам кантрастнай фарбай з абодвух бакоў судна (лодкі, катэра) у насавой частцы. На кожнае судна выдаецца суднавы білет, які ў час плавання павінен быць у вадзіцеля ці знаходзіцца ў лодцы. Уладальнік маторнага судна павінен мець пры сабе і пасведчанне суднавадзіцеля маламернага судна (маталодкі, катэра і г.).

Дарэчы, на права кіравання маламерным маторным суднам можна здаць экзамены экстэрнам у Дзяржінспекцыі па маламерных суднах Рэспублікі Беларусь.

На ўсіх пытаннях, якія датычаць маламерных суднаў, можна пісмова звязацца ў Дзяржінспекцыю на адрас: 231300, г.Ліда, вул. Труханава, 2 ЛУДІМС РБ. Тэл. (8-01561) 2-67-92, 4-30-73.

Да асобаў, якія ўхіляюцца ад выканання патрабаванняў Дзяржінспекцыі, выкарыстоўваюцца штрафныя санкцыі - да пяці мінімальных заробкаў (5 млн.) па атр.133 Адміністрацыйнага Кодекса РБ. У мінулую навіяць ў час рэйдай нагляду за правільным выкарыстаннем маламерных суднаў на тэрыторыі Гарадзенскай вобласці выйгушчы ўзраг парушэнняў. Іх, у асноўным, дапускаюць уладальнікі гумавых лодак, якія выкарыстоўваюць свае пляўсродкі для рыбнай лоўлі.

Сярод парушэнняў - наяднасць незарэгістраваных суднаў, адсутніця бартавых нумароў, неўка і амплектаванасць выратавальных сродкаў.

А.Серабракоў,
дзяржінспектар па
маламерных суднах
Гарадзенскай вобласці

**Гарадзенскі
ўікэнд**

Гісторыка-археалагічны музей. Новы замак. Сенатарская зала. Працяг виставы жывапісу Ігара Сільвановіча. **Аўальная зала.** Выставка са шклозавода «Нёман» Людмілы Мягковай пад назірвай «Шкло і вобраз».

Галерэя «Тызенгаўз» (пл. Тызенгаўза, 4). Выставка Вікенція Таркоўскага; жывапісны пейзаж.

Галерэя «У майстра». Выставка жывапісу Рамана Маісєя. Парктрэт, нацюрморт.

Музей Гісторыі Гарадніцы (вул. Ажэшкі, 37). Працяг виставы дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва навучэнцаў Палаца дзіцячы-юнацкага творчасці пад назірвай «Маладыя парадкі». Дрэва рамёствай.

Выставачная зала Саюза мастакоў. Выставка графікі менскіх і гарадзенскіх мастакоў: Анжэлы Малышавай, Эрнеста Пяшкова, Юрыя Якавенкі, Сяргея Стомы.

Галерэя «Раскоша» (вул. Ажэшкі, 39а). Выстава-продаж антыкварыяту: мэблі, хатнія начынні, сувеніры.

Цэнтр народнай творчасці (Савецкая, 8). Выставка традыцыйнага рамяства Гарадзеншчыны. Выставка твораў сям'і Закрэўскіх: жывапіс, акварэль, вышыўка.

Дом мастацтва і тэхнічнай творчасці моладзі (Замкавая, 13). Выставка вырабаў дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва навучэнцаў спецыяльных прафесійных установаў Гарадзеншчыны.

Драмтэтр. 19 чэрвень - «Ход канём», камедыя ў стылі эстэта. 20 чэрвень - «Рагнеда і Уладзімір», попацкая легенда. 22 чэрвень - «Дацкая гісторыя», інсцэніроўка Г.-Х. Андэрсена. 24 чэрвень - «Кантракт», камедыя. 25 чэрвень - «Ліса і вінаград», байка. Пачатак спектакляў у 19.00. Дзецыя: 20 чэрвень ў 12.00 - «Па зялёных узгорках акіяна», казка.

Стральцам выпіўка прыносіць задавальненне. У гэтым, на жаль, тоіца страшэнна небяспека - гісторыя ўжо вядомыя выпадкі, калі співаліся таленавітыя Стральцы.

Казярог не атрымліваюць ад алкаголю ні пажаданага заўсім, ні распабліненне. У гэтым, на жаль, тоіца страшэнна небяспека - гісторыя ўжо вядомыя выпадкі, калі співаліся а проблемы застаюцца.

І без таго слабая нервовая сістэма **Вадалея** наогул разладзіцца, калі тыя стануть прыхильнікамі алкаголю (а гэта адбываеца даволі хутка).

Рыбы таксама хутка прызываюцца да спіртнога, але гэта нават не самое страшнае: алкаголю ім становіцца мала, яны цягнуцца да наркотыкаў.

Вядома, не ўсё так страшна, калі не даводзіць справу да краінасці. Аднак, наступным разам, калі будзеце падыміць бакал, ўсё ж задумайце...

Рэгістрацыі нумар 597. Нумар газеты надрукованы ў Гарадзенскай абласной узбуйненай друкарні. Адрес: 230023, г.Гродна, вул. Паліграфістая, 4. Замова 2 765 Наклад 9 270 Нумар падпісаны да друку ў 16.06.1999 г.

Па гарызанталі: 3. Гуманіст і асветнік XVI ст., з 1560 года жыў у Беларусі. 6. Рыбалоўная прылада. 7. Ёмістасць для пераноскі прадуктаў, сплещеная з саломы, лазы. 8. Тып гаспадарчай пабудовы. 10. Народны паэт Беларусі. 11. Струны шыгтоківі музычны інструмент.

Па вертыкалі: 1. Беларуская народная гульня. 2. Назова горада на Беларусі. 4. Беларускі харыс дырыжор, фалькларыст.

5. Мужчынскі летні галаўны ўбор беларусаў. 9. Прывада для перапрацоўкі зерня на крупы ў колішнім сялянскім побыце. 10. Вялікая, звычайна высокая чарка.

Адказы на чайнворд, змешчаны ў N38 (415)

1. Гармонік. 2. Кафтан. 3. Невад. 4. Даватар. 5. Рустыка. 6. Арка. 7. Афорта. 8. Талерка. 9. Адраджэнне.

ГЭТА ЦІКАВА**А што ў шафе?**

Усе мы памятаем, як выглядаюць паліцы ў наших шафах, але не зўсёды задумаваемся, якім чынам рэчы ў шафах нас характарызуюць.

1. Калі ў шафе ідэальны парадак: віратка акуратна складзена (ці развесана), чысцюкія, адпрааваныя, нічога не скамечана, не пазасоўваны абыяко, як гаспадніні (альбо гаспадар) - узор для пераймання. Часу дарма не губляе, рацыянальная(-ы), прадбачлівая(-ы). Аднак ці не самотна з ёю (ім)? Не? Што ж, выдатна!

2. Шафа, у якой поўна папераў,нейкі сышткай, стары лістоў, квіткоў, паштовак, белетаў, указавае на замкнёную натуру, якая не любіць распавяданьцаў пра сваё мінулае, вельмі сэнтыментальнай, чуллівой і ранім.

3. Мноства ўсялякай старынны ў шафах нагадвае аб tym, што іх уладальнік(-ы) - непапраўны (-ая) лятечнік(-ы). Часцяком такі чалавек перабірае рэчы, будзе разнастайныя планы, перажывае іх у сваім уяўленні, але, на жаль, рэдка реалізуе.

Здагадайшэся па абцасах!..

Тое-сёе пра любога чалавека могуць расказаць нават абцасы на tym абутку, які ён носіць. Дакладней, насті. Гаворка на-конт ужо стапаных чаравікаў.

1. Калі абцас сцерты на ўнутраным краі - мужчына нерашучы, а ў жанчыны добры харктор.

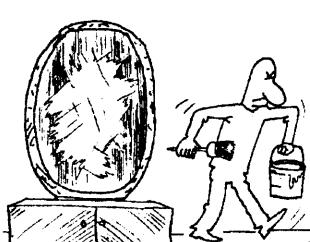
2. Калі абцас знасіцца па вонкавому краю, дык яго уладальнік(-ы) - ініцыятыўны чалавек; а калі абцас занадта скрыўся вонкі - гаспадар (гаспадніні) такога абутку схільны(-ая) да бестурботнасці.

3. Роўна зношаны абцас мужчынскіх чаравікаў сведчыць аб прыязненасці іх уладальніка. Калі гамонка пра жаночы абцас, то гаспадніні абутку хутчэй за ўсё добрая маці (альбо будзе ёю).

ТЭСТ**Ці абаяльны Вы чалавек?**

Для таго, каб упэўніцца ў гэтым (ци ў адваротным), паспрабуйце адказаць на пададзенныя ніжэй пытанні трайкічынам: альбо сцвярджальна(+), або адмоўна(-), ці нейтральна(+). Нейтральны адказ давайце, калі не можаце адказаць адназначна: «так» альбо «не».

1. Ці ўласціва Вам пачуццё гумару ў значна большай ступені, чым іншым людзям?

2. Вы болей за іншых эрудыраваны чалавек?

3. Большасць тых, з кім Вы маеце справы, цікавіцца Вашым «хоббі»?

4. Ці валодаеце Вы знешнімі адметнасцямі, пра якія нельга сказаць адназначна: псуць яны Вашу знешнісць ці ўпрыгожваюць?

5. Вам лёгка «з ходу» падабраць удалую рэпліку?

6. Ці баіцесь Вы іроніі на свай адрас?

7. Пасля размовы з кім-небудзь Вам адразу прыходзіцца на разум, як найбольш удала адказаць на тое ці іншае пытанне?

8. Вам больш за іншых людзей падабаецца, калі чуеце нейкую пахвали?

9. Вы лічыце, што болей за іншых перажываеце, калі Вас ляціць ці сварца з Вамі?

Падвядзім вынікі (гл. таблицы)

Падсумуць, колькі балаў у Вас атрымалася.

4-6 балаў - Вы, безумоўна, абаяльны чалавек. Відаць, шмат хто Вам зайдзісці - не звяртайце на гэта ўвагу.

Менш як 4 балы - Вы не-

задаволены сваёй знешнісцю? Але ж, напэўна, у Вас добры харктор? Менш упартасці, няўпэўненасці! Лепей заўсёды разумна спытаць, уважліва выслушваць, спакойнай адказаць. Не ўбаяльнасці щасці! Важна, каб Вас нехта зразумеў, тады не будуць узімка думкі накшталт «я нікому не патрабуны(-ая)».

Больш за 6 балаў - Ваша абаяльнасць праста надзвычайная (вышэй за норму)! Але ж, відаць, Вы і без усялякіх тэстаў гэта ведаеце. Галоўнае - не зазнавайцеся!

N	Колькасць балаў за адказы	
(+)	(-)	(+-)

<tbl